Cour
Pénale
Internationale

International
Criminal
Court

نيواله جنايي محکمه
په يو نظر ک

نيواله جنايي محکمه چ د روم د اساسنام په وسيله تنظيمي ي، د تون پر بنس جوه شو لومن دايمي نيواله محکمه ده چ د نی‌وال ولن اوند د تر ولو جدي جرمونو د مرتکبينو د معافيت په له مينه ولو ک دمرست لپاره تاسيس شوی. نيواله جنايي محکمه يو خپلواک نيوال سازمان دی، او د مل‌رو ملتونو د سيس‌م برخه ندی. مقر يي د هالن د ها په ار ک موقيعت لري. که ه هم د محکم لت په لوم ول د روم د اساسنام د غ‌وهيوادونو لخوا تمويل‌ي ي، محکمه همداراز د حکومتونو، نی‌يوالو سازمانونو، اشخاصو، شرکتونو او نورو ادارو خه هم رضاکارانه ون ترلاسه کوي.

نيواله ولنه د ير مودی لپاره د يو دايمي نوال محکم د جوولو هيله درلود او په ۲۰ مه پي کی د نسل وژن، د بشريت ضد جرمونو او جن‌ي جرمونو د تعريف په اه هوک ته ورسيدل. د نوريمبر او وکيو محاکمو هغو جن‌ي جرمونو، د سول پرضد جرمونو او د بشريت ضد جرمونو ته واب وويل چ د دوهم نيوال ج په موده ک ترسره شوي وو. په ۱۹۹۰ ليسيزه ک د س‌ی ج‌ی په پای ک، د پخواني يووسلاويا او روانا لپاره نی‌وال جنايي محکم د دی پر سر د هوک پايل وی چی معافيت د منلو و ندی. م‌ر، رن‌ه چ دا محکم د داسی جرمونو د محاکم لپاره تاسيس شوي وو چ په يو ان وخت او د يو ان ج په موده ک ترسره شوي وو، په عمومي ول پدی اه توافق موجود وو چ يو خپلواک دايمي جنايي محکم ته اتيا وه. په ۱۷م جولای ۱۹۹۸، نيواله ولنه هغه وخت يو تاريخي پ‌او ته ورسيدل چ ۱۲۰ هيوادونو د روم اساسنامه، د يوی دايمي نوال محکم د تاسيس حقوقي بنس، ومنل. د روم اساسنامه د ۶۰ هيوادونو لخوا له تصويب وروسته په ۱ جولای ۲۰۰۲ ک نافذ شو.

قضايي واک

نيواله جنايي محکمه په مجموع کی د نوال ولن اوند د تر ولو جدي جرمونو په اه قضايي واک لري، يعن نسل وژنه، د بشريت ضد جرمونه او جن‌ي جرمونه چ د ۱ جولای ۲۰۰۲ خه وروسته ترسره شوي دي. دا جرمونو هر يو د روم په اساسنامه او نورو اوندو اسنادو ک په رند ول تعريف شوي دي. محکمه به همداراز هغه مهال د يرغل د جرم اوند هم قضايي واک ولري چ د روم د اساسنامی د بيا کتن د هغه کانفرانس لخوا منل شوي شرايط چ په ۲۰۱۰ کال ک په کمپالا (يواندا) ک ترسره شو وه پوره شي.

محکمه به ممکن يوا هغه مهال د داس جرمونو په اه قضايي واک وکاروي چ د يو غ‌ي هيواد پر خاوره او يا يي هم د وو لخوا ترسره شي. که ه هم، دا شرايط په هغه صورت کی د تطبيق و ندي چ يو حالت د مل‌رو ملتونو د امنيت د شورا لخوا، چ پريک يي د مل‌رو ملتونو پر ولو غ‌و هيوادونو د تطبيق و دي، ارنوال ته راجع شي، او يا هم که چير يو هيواد د محکم د قضايي واک د منلو اعلان وک‌ي.

د محکم هدف د ملي جنايي عدالت د نظامونو بشپ‌ول دی، نه د هغوي ای نيول. محکمه يواز په هغه صورت کی قضی تر عدلي تعقيب لاندی راولی شي چ د جنايي عدالت ملي نظامونه قضايي بهير پرمخ يونه سي او يا هم هغه مهال چی ادعا کوي چی دا کار ترسره کوي م‌ر په حقيقت ک يي ليوالتيا نلري او يا هم په واقعي ول د داس قضايي بهير د مخ ته ولو په اه بی وسه وي. دا بنس‌يز اصل د بشپ‌ون د اصل په نوم پيژندل ک‌ي.

ارنوال کولی شي ترو په دريو بيلابيلو لارو تحقيقات او يا هم عدلي تعقيب پيل ک‌ي:

- ي غمی‌انساسادمکمحيي‌انجل‌اوين‌د عجار ه‌ت ل‌اونرا ه‌نولتاح ورت شي لی‌و ک ه‌نوداويه ؛ي ک
- ورتشي‌لی‌و کاروشت‌ينمادونوتلمورل‌مد ؛ي‌ک‌و ه‌نتوغ‌ولوکل‌يپ د وتاقيقحت د ه‌خ ل‌اونرا د
- درکاتبال‌پ‌خور‌تشي‌لی‌و کترفدل‌اونراد ا د چ ي‌ک ل‌يپ ت‌اقيقحت س‌نذب‌ر‌پ وتاومولعم س‌اد مول‌کی ت‌روص ی‌دپ .ي‌و وش ه‌سلا ر‌ت ه‌خ ونيچسر و د ونايضاق د ه‌مخد می کامح د ل‌اونرا ورت ه‌د ه‌مزلا و‌کاولپ‌خ ويرد له چ ي‌ک‌و ه‌نتوغ روظنم د ه‌خ نوخ .ی‌وش‌ل‌يک‌شدت ه‌خونايضاق

د قضايي مصؤنيت نشتوالی

په رسمي موقف کی د دولت د مشر په حيث، د حکومت يا پارلمان د غ‌ي په حيث او يا هم د يو منتخب استازي او يا عامه چارواکي په حيث کار کول په هی ول يو شخص د عدلي تعقيب او جنايي مسئوليت خه نه معاف کوي. لو پوي اشخاص او يا هم پوي قوماندانان ممکن د هغو جنايي جرمونو مسئول وبلل شي چ د دوی تر اغيزمن امر او کن‌رول لاند او يا يي هم تر اغيزمن صلاحيت او کن‌رولاندی اشخاصو لخوا ترسره شوي وي. که ه هم، نيوال جنايي محکمه هغه اشخاص تر عدلي تعقيب لاندی نه شي راوستی چ د ادعا شوي جرم د ارتکاب پرمهال يي عمر د ۱۸ کالو خه ی وو.

د متضررينو او تورنو اشخاصو حقوق

د هغو قواعدواو مقرراتو لاند چ نيواله جنايي محکمه تنظيم کوي، متضررين کولی شي ترو د محکم تر قضايي واک لاندی د جرمونو په اه ارنوال ته معلومات واند کي.
د نيوال جنايي عدالت په تاريخ ک د لومي ل لپاره متضررين حق لري ترو په قضايي بهير کی برخه واخلي او د تاوان غوتنه وکي. دا پدی معنی چ هغوی نه يواز د شاهد په حيث واهي ورکولی شي، بلکی خپل نظرونه او اندی‌نی د قضايي بهير په ولو پاونو کی رندولی شي. برخه اخيستونکي ممکن حقوقی استازيتوب او، احتمالاً ، حقوقی مرسته ترلاسه کي.

د ثبت دفتر د متضررينو او شاهدانو سره مساعدت کوي ترو خپل حقوق وکاروي، په ول قضايي بهير ک ورسره مرسته کوي او، د اتيا په صورت ک، د هغوي د محافظت لپاره اقدامات ترسره کوي. محکمه ممکن د متضررينو لپاره د تاوان د مختلفو ولونو حکم ورکي چ پدی ک به ممکن جبران، بيارغونه او مالي تاوان شامل وي.

د روم د اساسنامی غي هيوادونو د محکم تر قضايي واک لاندی د جرمونو د متضررينو او د متضررينو د کورنيو لپاره يوه امانتي پانه تاسيس ک ترو حتی پداسی حالاتوک هم ده ول تاوان امکان برابر کي چی محکوم شخص د داسی ول تاوان لپاره کافي شتمني ونلري.

د تورن شخص د حقوقو حفاظت د عادلانه محاکم او اغيزمن عدالت لپاره اين دی. د ثبت دفتر چ د حقوقي مدافعی د اوندو مسايلو په اه مسئوليت لري د وکيلانو يو ليست ترتيب کئ چ هدف يي د طرزالعمل اوشواهدو د قواعدو مطابق د دی يقيني کول دی چ هغه وکيلان چ د محکم په حضور ک دنده ترسره کوي د وتيا خاوندان وي او په ول قضايي بهير ک د وکيلانو لپاره د مسلکي چلند قانون مراعت کي.
نيواله جنايي محکمه د مدافعی يمونو ته لوژستيکي مرست، او د اتيا په صورت ک، مالي مرست برابروي.

رياست

رياست د رئيس او دوه مرستيالانو خه متشکل دی. دوي د نيوال جنايي محکم د ۱۸ قاضيانو له ل خه اکل کيي. رياست د ارنوال د دفتر په اتثنا، د محکم د مناسب تنظيم مسئوليت په غاه لري. که ه هم، ول دوه اخيزه اوند مسايل د ارنوال سره همغی کوي او د هغوی د توافق غوتنه کوي. د رياست په مسئوليتونو کی قضايي دندی او بهرن ايک هم شامل دي.

برخ

اتلس قاضيان د محکم دری برخ تشکيلوي: تر محاکمی مخک خونه، محاکمه او استيناف. پداس حال ک چ د خپل لو اخلاقي شخصيت او صداقت لپاره پيژندل شوي، دوي د ول ن خه د نوماندانو له ل د جنايي قانون او طرزالعمل په اه او يا هم د نيوال قانون په اوندو برخو ک، د بيل په توه د نيوال بشري قانون او د بشري حقوقو په اه د خپل وتيا پر بنس د غو هيوادونو د غون لخوا اکل کيي. قاضيان مسئوليت لري ترو دا باوري کي چ محاکم عادلانه دي او عدالت به مناسب ول تطبيق کيي.

د ارنوال دفتر

د ارنوال د دفتر مشري د ارنوال لخوا کيي چ د يو مرستيال لخوا ورسره مرسته کيي. دواه د غو هيواونو د غون لخوا اکل کيي. د دی دفتر دنده د مراجعاتو او ايکو ترلاسه کول او تحليل دی ترو رن کي چ ايا د تحقيقاتو لپاره معقول بنس شتون لري او که نه، او همداراز د نسل وژن، د بشر ضد جرمونو او جني جرمونو په اه د تحقيقاتو ترسره کول او د هغو اشخاصو عدلی تعقيب دی چی د داس جرمونو مسئول وي. د ارنوال دفتر د محکم يو خپلواک اران دی.

د ثبت دفتر

د ثبت دفتر د نيوال جنايي محکم يو ب طرفه اران دی چ مشري يي د ثبت د مدير لخوا کيي. بنس‌يزه دند يي قضائيه برخ او د ارنوال دفتر ته د اداري او عملياتي ملات برابرول دي. سربيره پردی، محکم ته د خدماتو په وواندی کولو ک مرسته کوي او د شاهدانو د محافظت لپاره اغيزمن لار چار ترتيب کوي، د مدافع د يمونو سره مرسته کوي او همداراز د پوهاو فعاليتونه پرمخ وي. د ثبت دفتر همداراز د محکم په عمومي اداره کولو، امنيت، عامه معلوماتو، د محکم د سوانحو،شفاهي او کتبي ترجمی، د وکيل ملات، د متضرر ينو سره د مرست په اه ترو په قضايي بهير کی ونه واخلي او د تاوان غوتنه وکي او په يرو نورو برخو ک هم مسئوليت لري.

د غو هيوادونو غونه

د غو هيوادونو غونه د محکم د مديريت ارونک او مقننه برخه ده چ د هغو هيوادونو د استازو خه جوه شو چ د روم د اساسنامی سره يی توافق کي او يا يی هم تصويب کي. د غو هيوادونو غونه يو دفتر لري چ د يو رئيس، دوه مرستيالانو او ۱۸ غو خه تشکيل شوی چ د غون لخوا د دريو کلونو د مودی لپاره د مساوي جغرافيائی تقسيم، او د ن د عمده حقوقي نظامونود کافي استازيتوب په نظر کی نيولو سره اکل کيي. دا دفتر د ها په ار ک د محکم په مقر ک يو دايم دارالانشا لري. د غو هيوادونو غونه د بيلابيلو مسايلو په اه، د بيل په توه، د معيار اوند متنونو او د بودجی د منظورلو او د قاضيانو, ارنوال او مرستيالو ارنوالانو د اکن په اه پری‌ر کوي.

اين يک سند رسمی نيست و تنها برای اطلاعات عامه طرح ريزی شده است.